

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Enheten för inkomstskatt och socialavgifter

fi.remissvar@regeringskansliet.se

Stockholm den 17 juni 2026

Remiss: Skatteverkets promemoria Harmoniserade skatteregler för pension från utlandet (Fi2025/02341)

FAR har erbjudits tillfälle att lämna synpunkter på ovanstående remiss från Finansdepartementet. FAR vill med anledning av detta anföra följande.

FAR:s ställningstagande

Allmänt

FAR tillstyrker Skatteverkets förslag om harmoniserade skatteregler för pension från utlandet som helhet, men anser samtidigt att en ytterligare översyn bör göras av skatteuttaget kopplat till värdetillväxten på kapitalet. FAR bedömer att just denna fråga är central för att säkerställa en neutral och rättvis beskattning mellan olika sparformer.

FAR ser förslagen som ett möjliggörande av en mer harmoniserad och förutsebar beskattning av pensioner. Förslagen kommer att underlätta för de skattskyldiga och bedöms kunna bidra till att stärka förtroendet för skattesystemet, särskilt genom ökad förutsebarhet vid gränsöverskridande pensionssparande. FAR bedömer också att förslagen underlättar för svenska företag vid internationell rekrytering och kan därigenom bidra till att stärka deras konkurrenskraft, vilket är viktigt i en tid av hårdnande internationell konkurrens.

Skatteverkets förslag innebär att utländska konton för privat pensionssparande jämföras med pensionssparkonton (PSK), som i dag enbart kan föras av ett svenskt pensionssparinstitut eller av ett utländskt instituts filial i Sverige. Förslaget bedöms kunna undanröja de asymmetrier som kan uppstå vid internationell beskattning som i dag förstärks av ökad rörlighet på arbetsmarknaden. Sådana asymmetrier kan i praktiken leda till att samma pensionskapital beskattas vid olika tidpunkter i olika länder, vilket skapar betydande osäkerhet för den skattskyldige.

De föreslagna reglerna avseende utländska pensionssparkonton är utformade på motsvarande sätt som de regler som redan gäller för utländska pensionsförsäkringar, vilka skapar tydlighet kring beskattning av värdetillväxten och ger symmetri mellan beskattningen vid insättning och uttag. Pensionssparande i annan form än försäkring är vanligt förekommande i många länder och förslaget är därför angeläget.

FAR ser positivt på förslaget om att ett utländskt pensionssparkonto under vissa givna förutsättningar kan anses som ett PSK när pensionskapital förs över till kontot utan skattekonsekvenser i utlandet, varigenom sådana överföringar inte heller ska leda till beskattning i Sverige.

FAR välkomnar i synnerhet att förslaget adresserar den osäkerhet som rått om huruvida beskattning av tjänstepensionskapital ska ske vid tidpunkten för överföringen till en privat pensionsförvaltning utan anknytning till en arbetsgivare, eller först vid den framtida utbetalningen av pensionen. Denna osäkerhet har skapats av avgöranden från Högsta förvaltningsdomstolen, Skatterättsnämnden och kammarrätterna som redovisas i Skatteverkets promemoria. FAR:s medlemsföretag stöder återkommande på dessa situationer i sin rådgivning, och detta kan utgöra ett påtagligt problem för personer som flyttar till Sverige. Det förekommer att pensionskapitalet hos den utländska arbetsgivaren i nära samband med att anställningen avslutas och/eller att den anställda flyttar måste överföras till annan förvaltning i enlighet med gällande regelverk i det aktuella landet. Eftersom överföringen inte beskattas i ursprungslandet – utan först vid framtida uttag – uppstår en tidsmässig förskjutning mellan beskattningstidpunkterna i de respektive länderna. Att uppnå en tillfredsställande avräkning för att undanröja dubbelbeskattning är i sådana situationer ofta förenat med stora svårigheter eller rentav omöjligt, exempelvis i situationer där den utländska beskattningen skjuts upp till utbetalningstidpunkten medan beskattning i Sverige aktualiseras redan vid överföringen.

FAR är således positivt till att en överföring av tjänstepensionskapital från arbetsgivarens pensionsförvaltning i utlandet till ett utländskt PSK ska kunna ske utan skattekonsekvenser i Sverige, förutsatt att överföringen kan ske utan skattekonsekvenser i det land där pensionskapitalet förvaltas och att samma person är ersättningsberättigad såväl före som efter överföringen.

FAR är också positivt till att den skatterättsliga flyttregeln utvidgas till att även omfatta överföring från en utländsk försäkring som anses som en pensionsförsäkring enligt 58 kap. 5 § IL till en annan sådan försäkring, på motsvarande sätt som gäller för svenska försäkringar för att på så vis minska skillnaderna i behandling mellan olika former av pensionssparande.

Beskattningen av kapitalet på ett utländskt pensionssparkonto

Enligt promemorian ska avkastningsskatten betalas av kontoinnehavaren via inkomstdeklaration och inte som punktskatt av institutet. Inkomster kopplade till tillgångar på kontot ska inte beskattas som kapitalinkomst. Innehavaren ska ha rätt till nedsättning av avkastningsskatt för utländsk skatt och kupongskatt, likt vad som gäller för utländska pensionsförsäkringar. FAR vitsordar likabehandlingen av utländskt pensionssparkonto och utländsk försäkring.

FAR vill dock lyfta några synpunkter på skatteuttaget. FAR ser en risk för att den föreslagna regleringen kan leda till omotiverade skillnader i beskattning mellan olika sparformer, vilket i sin tur kan påverka incitamenten för hur pensionskapital struktureras.

Kapitalförsäkringar beskattas i dag med 30 procent, och metoden för att fastställa skatteunderlaget skiljer sig från den som tillämpas för pensionsförsäkringar och PSK. För de sistnämnda är metoden mer förmånlig för skattebetalaren och därtill tillämpas en lägre skattesats om 15 procent.

Skatteverkets förslag bygger på att utländska konton för privat pensionssparande ska kunna anses utgöra ett PSK under vissa villkor. FAR vill i detta sammanhang fästa uppmärksamhet på hur begreppet pensionssparande bör förstås och avgränsas, särskilt mot bakgrund av hur utländska pensionssystem är konstruerade.

I vissa länder är det möjligt för sparare att göra förskottsuttag av, eller att pantsätta, pensionskapitalet i syfte att finansiera köp av bostad för eget bruk redan innan pensionering. Detta innebär att pensionskapitalet potentiellt kan användas för bostadsfinansiering parallellt med det egentliga pensionssparandet. Ett ytterligare exempel på ett mer liberalt uttagsregelverk återfinns i Kanada, där uttag från ett så kallat Registered Retirement Savings Plan (RRSP) – till vilket inbetalningar kan göras med avdragsrätt – kan ske när som helst. Detta innebär att sparformen i praktiken kan ha egenskaper som mer liknar ett fritt sparande än ett bundet pensionssparande enligt svenska regler.

Frågan uppstår hur denna situation ska hanteras enligt de föreslagna reglerna. Det bör särskilt klarläggas om ett utländskt pensionssparkonto som tillåter liknande dispositioner beskattas med det mer förmånliga sättet att beräkna skatteunderlaget på och med en avkastningsskatt om 15 procent, trots att kontot i sin uttagsflexibilitet liknar till exempel en kapitalförsäkring eller värdepappersdepå? FAR anser att avsaknaden av ett sådant klagörande riskerar att leda till en tillämpning som inte är neutral mellan olika sparformer.

I förarbetena till lagen om avkastningsskatt (jfr prop. 1989/90:110 s. 490) framhölls att en lägre skattesats var motiverad för pensionskapital på grund av att det utgör ett långsiktigt och bundet sparande, samt för att bevara ett skatteincitament för just pensionssparande. Det kan mot denna bakgrund vara en viss svårighet att motivera att utländska pensionssparkonton med flexibla uttagsmöjligheter ska åtnjuta samma förmånliga skattebehandling.

Kraven för att ett sparande ska uppnå ett pensionsändamål i skatterättslig mening kommer till uttryck i de så kallade kvalitativa villkoren i 58 kap. inkomstskattelagen (IL). En pensionsförsäkring får exempelvis inte pantsättas, och ålderspension får normalt inte börja betalas ut före 55 års ålder och normalt inte under kortare tid än fem år. En försäkring som inte uppställer villkor om periodiska utbetalningar – och från vilken det möjligen görs endast en enda utbetalning – anses inte avse pension vid bedömningen av om det i skattehänseende är fråga om en pensionsförsäkring (se prop. 2007/08:55 s. 50), ens vid tillämpning av den nu gällande lättnadsregeln för utländska försäkringar i 58 kap. 5 § IL.

Mot denna bakgrund riskerar beskattningen att bli oproportionerligt förmånlig för utländska pensionssparkonton med flexibla uttagsregler och ett mindre strikt definierat pensionsändamål än vad som gäller i Sverige. Enligt Skatteverkets förslag ska ett utländskt pensionssparkonto kunna kvalificeras som PSK om följande villkor är uppfyllda:

1. kontot tillhandahålls för ett privat pensionssparande,
2. kontot förs av ett utländskt institut med tillstånd, i en verksamhet som inte bedrivs från ett fast driftställe i Sverige,
3. kontot har öppnats när pensionsspararen var bosatt utomlands, och
4. pensionsspararen har fått avdrag, skattereduktion eller liknande skattelättnad för inbetalningar vid beskattningen i landet där kontot förs.

FAR noterar att bedömningen av om kontot tillhandahålls för ett privat pensionssparande ska utgå från lagstiftningen i det land där kontot förs, och att avsikten är att utlandets klassificering av pensionssparformen ska godtas utan att en jämförelse görs med de svenska kvalitativa villkoren för ett PSK.

FAR anser att dessa villkor av rättviseskäl bör kompletteras med kvalitativa krav som bättre motsvarar de som gäller i Sverige, exempelvis en lägsta ålder för uttag, eventuellt kombinerat med en minimiperiod för periodiska utbetalningar, med utgångspunkt i vad som föreskrivs i 58 kap. IL. Det kan emellertid vara önskvärt att sådana krav utformas med en viss flexibilitet för att undvika olyckliga gränsfall, där ett utländskt pensionssparkonto med villkor som med knappa marginaler avviker från de svenska reglerna inte kvalificerar sig. Införandet av en sådan flexibilitet kan dock minska förutsägbarheten, vilket i sig motverkar ett av de centrala syftena med den föreslagna regleringen. FAR rekommenderar att Skatteverkets förslag ses över i denna del. Om de ytterligare kvalitativa kraven inte uppfylls kan det vara motiverat att beräkna avkastningsskatt på samma sätt som för kapitalförsäkring, sådant tjänstepensionsavtal som är jämförbart med kapitalförsäkring eller så kallad PEPP-produkt.

Förslag till ytterligare översyn avseende arbetsgivares avdragsrätt för pensionskostnader

Även om arbetsgivares avdragsrätt för pensionskostnader inte omfattats av den aktuella promemorian vill FAR framhålla att det är angeläget att se över denna lagstiftning av snarlika skäl.

Den svenska lagstiftningen avseende avdrag för pensionskostnader är i grunden utformad för inhemska trygghandformer, med viss anpassning för EES-baserade tjänstepensionsinstitut. Tryggande utanför de angivna trygghandformerna i 28 kap. faller därför utanför avdragsrätten, även när en faktisk, personalrelaterad kostnad uppkommer där arbetstagarens rätt till pension är tryggad på annat sätt. Inte heller avdrag vid framtida utbetalning är möjlig om ett definitivt avskiljande skett av de medel som betalas exempelvis till en trust eller annan rättsfigur som inte kvalificerar sig under nämnda trygghandformer och ansvaret för pensionen anses ha övertagits från arbetsgivaren enligt praxis från Högsta förvaltningsdomstolen tidigare i år.

FAR anser därför att det finns goda skäl att se över avdragsmöjligheter för kostnader avseende utländska pensionsplaner. Att aldrig få avdrag för pensionskostnader innebär en fördyring, och därigenom en konkurrensnackdel, för svenska företag som bedriver verksamhet med personal utomlands i länder där de vedertagna pensionslösningarna avviker från trygghandformerna i Sverige. En sådan verksamhet kan bedrivas direkt genom anställning i exempelvis utländska filialer eller indirekt genom i utlandet delägarbeskattade juridiska personer. Det är extra angeläget att åtgärda detta eftersom den svenska inkomstskattelagen saknar en definition av begreppet försäkring. Detta har bland

annat lett till att norsk inskuddspension, inte har ansetts vara avdragsgill i Sverige trots dess mycket stora likhet med en svensk pensionsförsäkring med efterlevandeskydd. Motsvarande problematik uppstår också för svenska bolag med huvudsaklig verksamhet i Sverige som ådrar sig utländska pensionskostnader (till exempel vid utlandsstationering som innebär deltagande i koncernens utländska pensionsplaner). FAR anser därför att det finns stor anledning att se över lagstiftningen så att även utländska pensionsplaner vars tryggande faller utanför katalogen i 28 kap. kan medges.

FAR

Michael Johansson

Ordförande i FAR:s remissgrupp - Skatt